

χωρήσῃ περαιτέρω ή μᾶλλον τῇ ἐντόνῳ διαταγῇ μου ἐπροχώρει μὲν διάγον, ἀλλ' ἵστατο πάραυτα προφασίζομενος κόπωσιν καὶ πράγματι, ἐὰν περιετρέχομεν τὴ μέρη ἐκεῖνα, ἡθέλομεν ἀφεύκτως κουρασθῆ διότι ἦσαν ἀρκετὰ μεμακρυσμένα· ὅπως δὲ ἔξαγάγω τὸν παρ' ἐμοῦ ὑπνωτισθέντα τῆς ἰδέας τοῦ κόπου, προσεκάλεσα μίαν ἄμαχαν εἰς ἣν εἰσήλθομεν καὶ ἐνῷ πρότερον ἡ φυσιογνωμία του ἐδήλου δυσαρέσκειν καὶ ὕφος ἀνθρώπου πραγματικῶς ἀποκαμόντος, ὅτε εἰσήλθομεν εἰς τὴν ἄμαχαν τὸ πρόσωπόν του ἐφαιδρύθη εὐθὺς καὶ στεναγμός ἀνακουφίσεως ἔξ-φυγε τῶν χειλέων του. Ἡ ἀνωμαλία περὶ τὴν αἰσθησιν παρὰ τοῖς ὑπνωτιζομένοις εἶναι ἀρκετή, οὕτως ὥστε διάποντας προκαλέσῃ γενικάς ἢ μερικάς ἀναισθησίας τοῦ σώματος εἰς τὰς ἐγγειρήσεις· ἡ ἰδέα ὅμως αὔτη ἐγκατελεῖσθη μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ χλωροφοριού καὶ τοῦ αιθέρος προκαλούντων γενικὴν ἢ μερικὴν ἀναισθησίαν, βεβαιωτέρων καὶ λογικωτέρων τῆς τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Ἐννοεῖται διότι καὶ διὰ τῶν φρεμάκων τούτων προκαλεῖται ὑπνος ὅμοιος ως ἔγγιστα μὲ τὸν τοῦ ὑπνωτισμοῦ, δηλ. τοῦ τῆς ὑπονθασίας, διότι οἱ χλωροφοριούμενοι ἀισθάνονται μὲν ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ περὶ αὐτούς τελούμενα, ἀλλὰ δὲν αἰσθάνονται τοὺς πόνους τῆς ἐγγειρήσεως, μεθυσκόμενοι δὲ ἐπὶ πολὺ διὰ τοῦ χλωροφοριού, ἔποιστιν ἡ ψάλλουσιν, ως οἱ κοχλίαι τοῦ μύθου ἐτραχγύδουν, κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ παιδὸς τοῦ γεωργοῦ, ἐμπιπραμένων τῶν οἰκιῶν αὐτῶν.

(*"Επεται τὸ τέλος."*)

Ο ΚΥΡΙΟΣ «ΧΡΥΣΩΡΥΧΕΙΟΝ»

Ἄγαπητή μου,

Σὲ βέβαιῶ πᾶς ἔπειτε νὰ εἴμαι λεύθερη. Ἔγὼ γι' αὐτὰ γεννήθηκα· ἀπὸ τὰ άγαλια μου πουλὶ πετούμενο δὲν ἔφευγε, ὅχι ἀνθρώπος μὲ γυαλιά, ὑψηλὸ καπέλο καὶ γένυα. Εἴσαι ἀδέξια· αὐτὸ εἴναι ἀλήθεια καὶ ὅτο θεό μου θὰ μετενόησε δι Πλάστης φοβερά, ποῦ σ' ἔδωκε αὐτὰ τὰ ὁραῖα μάτια καὶ τὰ μακρὺ μαλλιά καὶ τὸ βασιλικὸ ἀνάστημα. Καὶ βέβαια θὰ μετενόησε, ἀφοῦ τὰ τόσα σου χαρίσματα, δὲν ζεύρεις νὰ τὰ μετηχειρισθῆς. Βλέπεις πῶς ἔχεις νὰ κάμης μὲ χαρακτῆρα ποιητικόν, ἐμπρός, δι Λαμαρτίνος καὶ δι Παράσχος εἰς κίνησιν. Εἰμπορεῖς διν θέλης νὰ ἀπαγγείλης καὶ κάπι ἀπὸ τὰ ἀθάνατα ποιήματα τοῦ Παππαρηγοπούλου καὶ ἀνῆσαι ἐπιτηδεία θὰ συγκινηθῆς καὶ ἀνῆσαι ἔξυπνη θὰ κλαύσῃς. Ἀπὸ τοὺς νεωτέρους — ἀν καὶ οἱ εὐλογημένοι δὲν πολυμιλοῦν γιὰ νεκρούς, γιὰ σπασμένους σταυρούς καὶ γιὰ κυπαρίσσια — μὴ ξεχάσῃς τὸν Δροσίνην, τὸν Πελαμᾶ, τὸν Πολέμη, ἐκεῖνο τὸ μαργυρόλικο τὸ Μένο, τὸν Στρατήγη, μὰ οὔτε λέξιν γιὰ Σουρῆδες καὶ συντροφία, γιατὶ θὰ χαθῇ ἡ illusion. Εἰμπορεῖς νὰ ὅμιλήσῃς καὶ διὰ τὴν φύσιν, διὰ τὰ δάση, διὰ τὰ ἀηδόνια, διὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ διὰ τὴν ἀνατολὴν ἐπίσης, ἀν καὶ δὲν τὴν εἴδες παρὰ μόνον ζωγραφισμένην. Τότε ἐκεῖνος, ἀν ἀληθινὰ εἴναι ποιητικὸς ἀνθρώπος, θὰ συγκινηθῇ καὶ θὰ ἀνοίξῃ τὰ χεῖλη του, νὰ σου μιλῇ γιὰ τὰς συμπαθείας καὶ τὰς ἀντιπαθείας ποῦ ἔχει ἐτὴ νεωτέρα καὶ ἀρχαία ποίησι καὶ εἰς τὴν ζέ-

νην ἀκόμη. Πρόσεγε μὴ χασμηθῆς, διότι τότε ὅλα τελείωσαν. Πρέπει νὰ δεῖξῃς ἐνδιαφέρον· τὰ χασμήματα κρύψεται μετά τὸν γάμον, καὶ τότε βέβαια, ἢν ἔχῃ ἔξουσίαν, ἀς μιλήσῃ διὰ τὰς συμπαθείας του καὶ τὰς ἀντιπαθείας του. ⁴Αν κατορθώσῃς νὰ συγνοκκινίζῃς, θὰ θίναι ἀριστούργημα· ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ εὔκολον· καὶ ἔγω ἀκόμη δὲν τὸ εὔκολον κατορθώνω.

Νὰ ὄμιλῃς μὲ πολλὰ ἀποσιωπητικὰ καὶ νὰ ὑψώνῃς τοὺς ὄρθια λιμούς σου πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἐνίστε ὡμορεῖς νὰ ἐκφράσῃς καὶ τὴν φρίκην σου διὰ τὴν ἀνθρωπίνην κακίαν καὶ διὰ τὸ βάραρθρον εἰς τὸ ὄποιον τείνει νὰ καταπέσῃ ἢ ἀνθρωπότης, ὥθουμένη ὑπὸ τῆς πολυτελείας—αὐτὸ τὸ τελευταῖον πρέπει νὰ τὸ εἴπῃς μὲ ἴδιαιστέρων ἐκφρασιν ἀπογοητεύσεως, διότι συνήθως οἱ ἀνθρώποι αὐτοῦ τοῦ χαρακτῆρος εἶναι φιλάργυροι.

⁵Αν ὅλα αὐτὰ παιχθοῦν ἐπιτήδεια καὶ μὲ τέχνην, ἡ νίκη ἐξησφράσθη. Καὶ βέβαια ἡ τέχνη εἶναι συγκινητικωτέρω τοῦ πραγματικοῦ. Βάσανα ἀνθρώπινα, τὰ ὄποια καθ' ἡμέραν συναντᾶς εἰς τὸν βίον σου ἀδιαφρόως, σου ἀποσποῦν δάκρυα πικρά, ἀν τὰ ἕδης παιζόμενα μὲ τέχνην ἀπὸ ὥρκιαν ἡθοποιόν.

Τὰς στάσεις σου πρέπει νὰ τὰς μελετᾶς ἀπὸ πρίν. Μία στάσις ἀχαρις, καταστρέφει πολλάκις ὀλόκληρον ἐπιτυχῆ μονόλογον μειδιῶτα ν' ἀνοίγῃς τόσῳ τὰ χεῖλον σου, ὅσον ἀρκεῖ διὰ νὰ φαίνεται ἡ σειρὰ τῶν μαργαριτῶν σου.

Ἡ ἐνδυμασία εἶναι ὁ σκόπελος εἰς τὸν ὄποιον πλεῖσται καλλονοὶ ἐναυάγησαν, ναυαγοῦν καὶ θὰ ναυαγοῦν. Ἡ περίπλοκος καὶ σπουδαῖα αὐτὴ ἐργασία, ἀπαιτεῖ μελέτην πολλὴν καὶ πρὸ πάντων νὰ συμβουλεύεται κανεὶς ὅσῳ τὸ δύνατόν ὀλιγώτερον τὰ περιοδικὰ τοῦ συρμοῦ καὶ τὰ φύλικὰ χεῖλη. Πρὸ πάντων τὰ δεύτερα. Πολλάκις ἀπὸ ζηλοτυπίαν μιὰ φλήση σὲ συμβουλεύει νὰ φορέσῃς ἔνα χρῶμα ποῦ δὲν σου ἔργεται καὶ καταστρέψεις ὅλην τὴν χάριν σου. Ὁ καλλίτερος σύμβουλος εἰς τοιαύτας περιστάσεις εἶναι ὁ καθρέπτης. ⁶Ο, τι σου εἴπει ὁ εἰλικρινῆς αὐτὸς φίλος, νὰ τὰ ἀκούσῃς· ἀπὸ τὰς συμβουλὰς τῶν ἀλλων νὰ παραδεχθῇς μόνον ὅσα ἔκεινος ἐπιδοκιμάζει.

Ξεύρεις πῶς κατέκτησε ἔγω τὸν Νικόλαον;

Μόλις πήγαμε ⁷τὸ διενοδοχεῖο, μοῦ εἴπαν ⁸α ὅτι διαμένει ἀπὸ τινος ἔνας νέος βαθύπλουτος ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ. Κατώρθωσα νὰ μάθω εἰς ποῖον σημεῖον τῆς τραπέζης τρώγει καὶ τοποθετηθῶ ἀπέναντί του, διότι ἔγω κερδίζω κατὰ πρόσωπον.

Κατ' ἀρχὰς οὔτε μὲ παρετήρησε, διότι ὡς φυσικὰ λαίμαργος ἔτρωγε βιαστικὰ διὰ νὰ τιμήσῃ ὅλα τὰ φρυγλάτα, κακτόπιν ἀφοῦ ἔφαγε καὶ τὸ ὄπωρικόν του, πήρε ἔνα κιουρντάκι καὶ σκάλιξε τὰ δόντια του, σίπτων καὶ βλέμματα ἀπερίεργα ἐπὶ τῶν συνδικιτυμόνων του.

Ἐνώς ἀνδρόγυνο, τὸ ὄποιον θὰ ἐώρτησε πρὸ χρύσων τοὺς χρυσοῦς γάζμους του, ἀντίλλασσε κομπλιμέντα. Μία ἀλληλοποίησίαν μου νεούπανδρος, εἶχεν ἐκεῖνο τὸ κακιώμένο ὕρος τοῦ χαῦδεμένου παιδίου τὸ ὄποιον ἔχουν ὅλαι αἱ ὥραῖς καὶ ἀγαπώμενοι γυναῖκες — καὶ τὸ ὄποιον σου συνιστῶ. — Πλησίον μου ἐκάθητο μία νέα, τὴν ὄποιον ἐγνώρισα ἀλλοτε καὶ τὴν ὄποιαν ἐπίτηδες προσεκάλεσα πλησίον μου, δῆθεν ἀπὸ ἀγάπην, διὰ νὰ γείνῃ ἡ ἀντίθεσις τελεία. τόσῳ ἀσχημος ἦτο.

Ο Νικόλαος ἀφοῦ εἶδεν ὅλους καὶ ὅλας, οἱ ὄφιαλμοί του ἀνεπαύθησαν ἐπάνω μου. Ἐγὼ — καὶ ἔδω εἶναι ἡ ἔκτακτος ἐπιτυχία — κατεβίβασα τοὺς ὄφιαλμούς ὡς νὰ μ' ἐστενοχώρει τὸ βλέμμα του.... ἡρυθρίασσα.

Μέσα ἀπὸ τὰς βλεφαρίδας μου, τὸν εἶδα νὰ κύψῃ ⁹τὸν πλαγινό του — ἔνα προξενὸν εἰς Τεχεράνην ἡλικιωμένον — καὶ κουφοβλέπων ἐμὲ νὰ λέγῃ ἡ μᾶλλον νὰ ἐρωτᾷ.

« Ἡ πρώτη ἐντύπωσις, ἐσκέφθη, ὑπῆρξε ζωγρὰ καὶ διὰ νὺν μὴ ἔξασθενήσῃ ἡς μὴ παρατείνω τὴν παρουσίαν μου. »

‘Απεσύρθη ἐνωρὶς καὶ ὀνειρεύθην χρυσωρυχεῖα εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

‘Απὸ μερικά ποῦ ἐλέγοντο γι' αὐτόν, ἤκουσα πῶς εἶναι ψυχρὸς σὲν μάρμαρο καὶ εἶναι ἀδύνατο γυναῖκα νὺν τὸν συγκινήσῃ. Τίς ἐβαρέθηκε.

— “Ἄς μὴ λέγῃ μεγάλα λόγια, σκέφθηκα ἐγώ.

Εἶναι ἀλήθευτα ὅτι ἡ κακούμένη ἡ μαμὰ ἔπαιξε θυμαράσια τὸ μέρος της. Ἐγὼ ἔπαιξα τὸ πρόσωπον ἀγρίας καὶ ἐκλειόμην ἐπὶ ἡμέρας εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἐνίστη ἔτρωγχ καὶ μόνη. Φαντάσου ὑπομονὴ! νὺν ξεύρης ὅτι κάτω εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν ἀνταλάσσεται τόση καυστικὴ φλυαρία καὶ σὺ νὺν κάθεται κατέκμονη ἵστο θερμὸν δωμάτιον καὶ νὺν γάνης καὶ τὴν ὅρεξι ἀπὸ τὴν μοναξίαν.

“Αν ἐγώ ἔλειπα, δὲν ἄφινα νὺν μὲ νομίζῃ καὶ ἐπιληπτικήν, ἡ ὅποια κρύπτει εἰς σκότη ἀνήλικα τὸ φοβερὸν πάθος της. Κάτω, τὰ πάντα ωμίλουν γράμματα.

— Τί ἀνυστο τὸ τραπέζιο χωρὶς τὴν Εὐλαλία μας, ἔλεγεν ὁ ἔξαδελφός μου, μὲ κίνδυνον νὺν δυσχερεστήσῃ τὰς ἄλλας δεσποινίδας.

“Ἄν ὁ Νικόλαος ἔξεστό μικρούς καμπίλους ιδέαν ἔκκεντρηκήν, ἡ μαμὰ ἐμειδίκη καὶ ἔλεγε:

— Αἱ ιδέαι τῆς Εὐλαλίας. “Ἄν σᾶς ἥκουε θύμη ἐγειροκρότει.

Τό ἀρωματὸς τῆς Εὐλαλίας, τὸ κομμάτι τῆς μουσικῆς ποῦ ἀγαπᾷ ἡ Εὐλαλία....

“Ολα τοῦ ωμίλουν περὶ τῆς Εὐλαλίας· μόνον ἡ Εὐλαλία ἐφάνετο σπανιώτατα καὶ ἔφερε τὴν ἀδιέφορον ἐπὶ τοῦ ξένου βλέμμα.

“Πρήγισε νὺν ἐπιθυμῆ τὴν γνωριμίαν μου καὶ παρεκάλεσε τὸν ἔξαδελφόν μου νὺν τὸν συστήσην.

— “Ἄ.... αὐτὴ φίλε μου εἶναι ἀγρία.

“Άμα τὸ ἥκουσε ἐγώ, ἄκουσε νὺν ιδῆς τὶ διωργάνωσα, χωρὶς συμβουλὴν τῆς μαμᾶς, μόνον μὲ τὴν ἐπιδοκιμασίαν της.

Ξένεις ἐκεῖνον τὸν μῶλον, τὸν ἐρειπωμένο ποῦ εἶναι ἵστη Χάλκη πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀντιγόνης καὶ ἐκείνην τὴν ἀπότομον σειρὰν τῶν βράχων, οἱ ὅποιαι ὀδηγοῦσσιν ἵστην ἀκρογύιαλγά. Κατώρθωσε νὺν καθήσω εἰς τὸν μεσαῖον. Ἐνεδύθην μὲ ὅσην περισσοτέρων ἀφέλειαν ἡμιπόρεσσα καὶ φόρεσσα ἔνα ϕάλινο καπέλο μεγάλο μὲ μυστωτίδες. Ὅταν έριξα μου κρατοῦσσα ἔνα μυθιστόρημα τῆς Σάνδης. Οὔτε ξεύρω ἂν ἐδιάβασσα δέκα σειράς, διότι ἔτρεμα μήπως χάσω τὴν ὀρείχ πόδα ποῦ τόσῳ μὲ ἐπήγαινε. ὑπῆρχε καὶ ἄλλος φόρος· μήπως κάμω κίνησιν ἀστοχούν καὶ πέσω εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου θύμη εὑρίσκει ἀμεσον θάνατον. Ὁ ἔξαδελφός, ἐκ πρωτέρας συνεννοήσεως, θά ἔφερε τὸν “Ἄδωνιν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπεχρῆκα εἰς τὴν ἔμπνευσιν τῆς σπιγμῆς.

“Άμα ἥκους βήματα, ἔστρεψα μὲ πολλὴν χάριν τὴν κερκλήν μου καὶ προετοιμάζα τὸ βλέμμα τῆς ἐκπλήξεως, τὸ ὄποιον ἔπρεπε νὰ ρίψω.

‘Στὴν ἀρχήν, τὸ βλέμμα ἐκεῖνο, τὸ ὄποιον τόσῳ ἐμελέτησα, εἰς ποτὸν νομίζεις ὅτι ἐροίσθη; Εἰς μίαν γνωριμὸν κυρίαν, εἰς τὴν ὄποιαν ὁ λατρὸς διέταξε πολύωρον περίπτωτον διὰ νὺν μὴ προχωρήσῃ ἡ πολυσαρκία της. Ο σύζυγός της ὡς πολὺ ζηλότυπος, τὴν συνώδευτε ἀν καὶ ἀσθενής καὶ ισχυρὸς ως σκελετός· πάντοτε διηρωτώμην — καλά, αὐτὴ δὲν θύμη πειά μὲ τὸν περίπατο, . . . μὰ ἐκεῖνος; !!!

Φαντάσου τὴν δικαίαν ταραχήν μου ὅταν μου ἔπρότεινε τὸ χαριτωμένο Ζεῦγος, νὺν μὲ

κάμη συντροφιάς, ἐνθαρρυνθέν καὶ κολακευθέν ἀπὸ τὸ βλέμμα τὸ διποῖν ἔρριψα πρὸς αὐτούς.

— Ἀγαπητὴ κυρία, δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ κάμω ἐχθρὸν τὸν Ιατρὸν σας, ταράττουσα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συνταγῶν του. Ἀπὸ ὅλα τὰ μίση, πάντα φοβοῦμαι περισσότερον τὸ μίσος Ιατροῦ. *Έχουν πρόχειρα τόσα μέσα ἐκδικήσεως: κινίνην, βεντούζες καὶ τόσα ἄλλα.

‘Ανέπνευσα, διότι τὸ ζεῦγος ἐχάθη μετὰ δυσκολίας, ώς ἐκ τοῦ ὅγγου τῆς κυρίας, μέσα εἰς τὰς πεύκας τῆς ἀγίας Τριάδος.

Πάλιν ἡκαυστα βήματα: δύο ἐνθρωποι ζωηροὶ καὶ βιαστικοὶ ἥρχοντο πρὸς τὸ μέρος ὃπου ἐκαθήμην. ‘Ω! τώρα ἔξαπαντος.

‘Ετοιμάζω τὸ διλέμμα τὸ παντοδύναμον καὶ... εἰς ποτὸν νομ. ζεις ὅτι ἔπεσε; ‘Ω φιλάττα! εἰς παπᾶ. Ναί, ἡσαν δύο φαιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς ἀγίας Τριάδος, ἢ ὅποια ἐκιτρίνιζεν ἐκεῖ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, καὶ ἥρχοντο ἐκεῖ μεταξὺ τῶν βράχων, ὅπισθεν τοῦ κρητινισμένου μύλου, ποιὸς ξεύρει ποια μυστικὰ ν' ἀνταλλάξουν, τὰ ὅποια δὲν ἔπειπε ν' ἀντηχήσουν εἰς τὸ σεμνὸν ἐρημητήριόν των.

‘Α τώρα ἀπεφάσισα πλέον καὶ ἀπὸ τὰ μαλλιά νὰ μὴ τραβήξουν, νὰ μὴ γυρίσω νὰ ’δω. Τί μασκαραλίκι! ‘Ο παπᾶς, ἀπὸ τὸ βλέμμα ποὺ τοῦ ἔρριψα, ὁ δυστυχισμένος, ἐνόμισεν ὅτι εἴμαι κανεὶς ἐκ τῶν παρηγόρων ἀγγέλων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔστρεψε πρὸς ἐμέ, ζητῶν τὴν ἐξ ὑψους ἀντίληψιν. Τί φοβερόν! νὰ ἥρχοντο καὶ νὰ ἀνεκάλυπτον τὰ περιπαθῆ τοῦ Λευίτου βλέμματα! Δικαίως, θὰ ἐνόμιζον ὅτι ἐπεζήτουν τὴν μοναξίαν διὰ τὸν ἀπιγορευμένον αὐτὸν ἔρωτα. ‘Ολη ἡ τέχνη, ὅλα τα βασανιστήρια, εἰς τὰ ὅποια ὑπεβλήθην, μάταια. Δάκρυα μοῦ ἥρχοντο εἰς τοὺς ὄφθαλμούς: ἐνῷ ὁ Λευίτης ὄμιλῶν περὶ ζωγραφικῆς, ἔλεγεν ὅτι τοὺς ἀγγέλους τοὺς προτυμῆ μὲ γαλανὰ μάτια καὶ ὀλόγρυπα μαλλιά, μιὰ μυστηρώδης ἐνεργυτικὴ καμπάνα ἀντήγησεν εἰς τὴν σιγὴν τοῦ δάσους καὶ οἱ Λευίται ἔξηφανισθησαν. Βήματα ταχέα ἡκουόσθησαν ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ δάσους καὶ μέσα ἀπὸ τὰ βελονωτὰ φυλλώματα, ἐφαίνετο ἡ πτυχὴ μαύρου ράσου καλύπτοντος ραδοπέρχειον σφριγῶντα Λευίτην.

‘Ο ήλιος ἐπροχωροῦσε ταχύς, ἀμείλικτος, ἐπορφυροῦτο ὁ δρῖζων καὶ ὁ ἴδιος ἀπωλέσας τὴν ἐκτυφλωτικὴν λάμψιν του, ἐπέτρεπεν εἰς τὰς περιέργους Σεμέλας ν' ἀτενίσωσι πρὸς αὐτόν.

‘Απὸ τὰ θαλάσσια λουτρὰ ἡκουόντο ἀργυρόχοι γέλωτες καὶ διέκρινε κανεὶς τὴν χρυσὴν κεφαλὴν ἢ τὴν μελανόκομον τολμηράς κολυμβητρίας, νὰ προβάλῃ καὶ νὰ προχωρῇ πρὸς τὸ μέρος τῆς νήσου Ἀντιγόνης, ἐνῷ οἱ γέλωτες ἀπὸ τοῦ παραπήγματος τῶν λουτρῶν ἐδιπλασιάζοντο. ‘Ητο θρησκυετικὴ Ὁθωμανικὴ ἑορτὴ καὶ ἔβλεπε κανεὶς τοὺς μιναρέδες τοῦ Σταμπούλ, ὡς σώματα μετέωρα, καὶ τὸ Πέρσα φωτιζόμενον σιγὰ σιγά, ὅσῳ ὁ ήλιος προσήγιζεν εἰς τὴν δύσιν του. Ἐπορφυρώθη ὁ λόφος τῆς Ἀντιγόνης, ὅπισθεν τῆς ὅποιας ἐκρύθη τὸ λευκὸν τῆς ήμέρας ἀστρον, εἰσδύσαν, ὡς τολμηρὰ κολυμβήτρια, ἐντὸς τῆς χρυσοκυάνου Προποντίδος.

Αὐτὰ ὅλα ἂν καὶ δὲν μ' ἀρέσουν διόλου, μὲ διεσκέδασταν ἀρκετὰ μαὶ μάλιστα, τόσῳ ἀπεροφρήθην, προσπαθοῦσα νὰ διακρίνω τὴν τολμηρὸν κολυμβήτριαν, ἢ ὅποια ἐπέστρεψε τώρα καὶ ἔξεκουράζετο ἐξ απλωμάτη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἐνῷ ὀλίγια βρέστρυχοι ὑγροὶ διέφευγον ἐκ τοῦ ἀδιαβρόχου καλύμματος τῆς κεφαλῆς της, ὥστε ὅταν ἀνεγνώρισα καὶ ἡτοιμάσθην μὲ χαρὸν νὰ ψιθυρίσω «ἡ Ούραν...» ἡσθάνθην μίαν χειρα ἐπὶ τοῦ ὕμου μου καὶ ἡκουσα τὴν φωνὴν τοῦ ἔξαδέλφου μου, ψιθυρίζουσαν:

— Ἀγαπητὴ Εὐλαλία, σωστὴ παικτικα!

‘Εταράχθην, ἐκοκκίνησα καὶ ἐγύρισα αὐτὴν τὴν φορὰν μὲ ἔκπληξιν ἀνυπόκριτον, τείνουσα τὴν χειρά μου πρὸς τὸν ἔξαδέλφον μου, ὃ διποῖος μ' ἔβοήθησε νὰ ἐγερθῶ. Τότε εἶδον καὶ τὸν

ξένον, τὸν ὅποιον δί' εὔκολαίνεν ὀνόμασσε καὶ χρυσωρυχεῖον » καὶ ἔτεινα πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρά μου, τὴν ὅποιαν ἐδέχθη εὐγνωμόνως καὶ ἔθλιψεν ἐλαφρῶς.

- Μὰ τί ἔκαμνες ὄλομάναχη σ' αὐτὸν τὸ ἔρημο μέρος;
- "Ἄχ, Ἀλκιβιάδη, γιατὶ νὰ μ' ἔξυπνήσῃς ἀπὸ τὸ ὡραῖον ὄνειρον, εἰς τὸ ὅποιον μ' ἔρριψεν ἡ φύσις!
- Ἡτο τόσῳ ἀπογοητευτικὴ ἡ ἀφύπνισις; εἰπε τὸ « χρυσωρυχεῖον », μετὰ μελαγχολικῆς πικρίας.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἐγὼ δέν γνωρίζω τὴν γλῶσσαν τῶν σαλονιῶν, εἶμαι λιγάκις ἀγρίας. Πτωτία ἄν σᾶς εἶπα μίαν ἀλήθειαν; Τὴν φύσιν, τὴν ὅποιαν ὄνομάζουμεν ἔξοχον, ἀδίκως, τὴν ἀγαπῶ; εἶναι φίλη ὡραῖα, εὐαίσθητος, ἔχειμυθος· ἔχει ὅλα τὰ προνόμια φίλης δί' αὐτὸν δέν συνέδεσα φίλαν μὲ ἀνθρώπινον πλαξματανάστατον· τὴν γραίαν φίλην μου, τὴν κυρίαν φύσιν, ἡ ὅποιας μοῦ λέγει τόσα πράγματα.

- Τί εὔτυχῆς ἡ φύσις!
- Διότι δὲν ἀποθνήσκει;
- Εἴναι πολὺ μικρὸν αὐτὸν τὸ προσόν· εἴναι εὔτυχῆς διότι ἀγαπᾶται.
- Τῆς ἀξίζει.
- Ἀπόψε δὲν θὰ ἥσθε εἰς τὸν χορόν;
- Ἀλήθεια, Εὐλαλία, ἀπόψε θὰ χάσῃ ὁ χορὸς τὴν ἀνεγνωρισμένην βοσκίσσαν του;
- Δὲν ἀγαπῶ καθόλου αὐτὴν τὴν γλῶσσαν. "Αν ἔξακολουθής κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, audio, δὲν ἔρχομαι.

— Ο θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται. "Ημην τόσῳ ὑπερήφανος ποῦ θὰ ἐστηρίζετο ἡ reine du Bal εἰς τὸν βραχίονά μου. Ἀγαπητὴ Εὐλαλία, λυπήσου με.

Εἶχομεν προχωρήσει πρὸς τὸν ἐλαιῶνα καὶ εἰδὼς τὴν μαρμάρα μὲ μίαν φίλην της νὰ τρέχουν πρὸς ἀνακάλυψίν μας ἀνήσυχοι.

- Εἶχαιρτισα τοὺς δύο νέους ἐφοῦ εἶπα:
- Μὴ λυπήσαις ἀπὸ τώρα, πιθανὸν νὰ ἔλθω, καὶ ἐστηρίχθην εἰς τὸν βραχίονα τῆς μαρμάρης, ἡ ὅποιας μὲ ἡρώτα μὲ ἀνυπομονήσαν.

— Όταν φύλασσομε 'ετὸ ζενοδοχεῖο ὅλα θὰ σᾶς τὰ πῶ χωρίς νὰ ξεχάσω οὔτε ἔνα καί, μὲ τώρα ὑπάρχει κίνδυνος νὰ μᾶς ἀκούσουν.

Ο χορὸς ἐδίδετο εἰς τὸ σχολεῖον τῆς κοινότητος καὶ ὁ ἔξαδελφός μου μᾶς παρεκάλεσε νὰ φύωμε μιὰ ματτὰ ἐπὶ τῆς διακοσμήσεως.

Δὲν ἔλειπαν τὰ περσικὰ χαλιά. Αἱ σημαῖαι, τὰ ἄνθη, ίδιας τὸ ἄνθινον πλαίσιον, τὸ ὅποιον ἐστεφε τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγαπητοῦ μας Σουλτάνου, ἦτο καλλιτέχνημα.

Εἰς μίαν γωνίαν τῆς αίθουσης, ἥσκαν ἐκτεθειμένα τὰ ἐργάζειρα, τὰ ὅποια ἐργάζονται μὲ τόσην καλαίσθησίαν τὰ μικρὰ χεράκια τῶν κορασίων καὶ τὰ ὅποια ἐκτίθενται εἰς λαχεῖον, τὸ προῖον τοῦ ὅποιου, ἐνούμενον μετὰ τοῦ προϊόντος τοῦ χοροῦ, εἴναι ἡ σπουδαιοτέρα τῆς σχολῆς πρόσοδος.

*Ἐφαγε εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν καὶ ὁ κύριος « χρυσωρυχεῖον » τόσῳ ἐφρόντιζε νὰ μὲ περιποιηταί, ὥστε ἐλησμόνει νὰ τρώγῃ.

- Ενῷ ἐπαίρναμε τὸν καφέ, μοῦ εἶπε:
- Ἀλήθεια, θὰ ἔλθετε 'ετὸ χορό; τί εὔτυχία! Μοῦ δίδετε τὸ πρώτῳ βάλς; εἶμαι ἀπαιτητικός;

— Τὸ πρῶτο βάλες; δηλ. τὸ δικό μου πρῶτο· διότι ἔγω θὰ ἔλθω ἀργά καὶ θὰ μείνω διλγόν. Δὲν εἶμαι πολὺ καλά. Τὸ βάλες τὸ ἔδωκα τοῦ ἐξαδέλφου μου.

— "Ωστε μου μένει ἡ κατεβλιξ, νὰ ἐλπίσω;

— Ναι.

Ξεύρεις τὶ δύναμι ἔχω 'στὸν ἑαυτόν μου· Ἀμέσως πῆρα ἔνα ποτήριο κονιάκ, ἀλειψώ τὸ πρόσωπόν μου μὲ λανολίνην καὶ ἔπεισα τὸν κλίνην μου, ὅπου ὁ ὑπνος, ὁ όποιος θὰ μου ἔδιδε χρώματα ώραῖς, δὲν ἥργησε νὰ μ' ἐπισκεφθῇ ὡς νὰ τὸν εἰχα παραγγελιά, ἢ ὡς νὰ τὸν διέταξεν ἡ μεγαλόδραχλος Ἡρα.

Αἱ τρελαὶ κόρι, ποῦ δὲν κατορθώνουν νὰ κοιμηθοῦν, πρὶν νὰ ὑπέγουν σ' τὸ χορό!! Πόσαι χάνουν διότι δὲν κοιμῶνται καὶ δὲν τρώγουν, ἀπὸ τὴν συγκίνησίν των!!

Ἡ μαμὰ ὅμως ἡγρύπνει ἡ καϊμένη, διὰ νὰ μ' ἔξυπνήσῃ ζ' τὰς ἔνδεκα.

Ἐξύπνησε καὶ ἔπλυνε τὸ πρόσωπό μου μὲ γλιαρὸν νερὸν καὶ ἐφόρεσε διλγή γλωμή πούδρα. Ἐπρεπε νὰ μὲ βλέπης μέσω εἰς τὸ ἐκ bleu ciel surah φόρεμά μου. Θὰ σου ἐφαινόμην θεότης φυνταστικὴ ἢ νερχίδας τῆς Προποντίδος, ὅπως ὁ κύριος «χρυσωρυχείον» μὲ ὄνδρας. Τὰ μαλλιά μου ἔχρυσίζον πολύ, ἀλλὰ διὰ νὰ χρυσίζουν περισσότερον, ἐσκόρπισκ πολλὴ χρυσὴ πούδρα ἐπάνω των. Τὰ ἀνθη μου, ἡσκν δροσερά, ώραῖς καὶ ἡ καμέλια μου μεγαλοπρεπής, ὅπως ἡ δέσποινά των. Μέσας ἀπὸ τὰ μετάξινα γάζα ἐπεφαίνετο ἔνα τρίγωνον τοῦ στήθους μου, διὰ τὴν μαρμάρινον τοῦ ὄποιου λευκότητα, ἔξωθεν σα δόλο τὸ κουτάκι τῆς πούδρας.

Μέσας 'στὴ σάλα τοῦ χοροῦ ἦσαν πολλαὶ ώραῖς, μὴ σλαχ ἔχασαν ἀπὸ λιγάκι, διότι ἀλλαὶ ἐκουράσθησαν, ἀλλαν αἱ ἐνδυμασίαι ἔζαρωσαν καὶ διότι τέλος πάντων τὰ βλέμματα συγενέθισαν νὰ τὰς βλέπουν ἐπὶ τόσας ὥρας νὰ γυρίζουν εἰς τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἀλλου τὴν ἀγκάλην.

Διέκρινε τὴν ἀνίαν εἰς τοὺς ὄφθαλμοὺς τοῦ «χρυσωρυχείου» μου, ἀλλ' ἀμα μὲ ἀνεγνώρισεν ὑπὸ τὴν ἕναν καὶ μεγαλοπρεπῆ αὐτὴν μεταμόρφωσίν μου, τόσῳ ώραῖν, τόσῳ θριαμβευτήν, οἱ ὄφθαλμοί του ἀπήστραψαν ἐπάνω μου μὲ ἀνυπόκριτον ἐνθουσιασμόν.

Ἐγὼ καθὼς βέβαια θὰ τὸ ὑποθέτης, προσποιήθηκα πᾶς δὲν τὸν εἶδε.

Ἡλθον οἱ καλλίτεροι νέοι, νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸν κατάλογον τῶν συγχωρευτῶν μου, ἀλλ' ὅλοι εὔρον τὴν αὐτὴν τύχην.

Τόσῳ ὁ κύριος «χρυσωρυχείον» ἔμεινε μαγευμένος νὰ μὲ βλέπῃ χορεύουσαν τὸ πρῶτον μου βάλες, μὲ τὸν εύτυχη ἐξάδελφον, ὃστε ἐλημονήσει νὰ χορεύσῃ καὶ ἐκεῖνος, ὅτε πρὸς μεγάλην τοῦ δυσαρέσκειαν, ὁ κ. Τ. ἔχων ἀδελφὴν γιὰ ἑπούλημα καὶ νομίσας ὅτι τὸ «χρυσωρυχείον» ὡς ξένος συστέλλεται νὰ ζητήσῃ συγχορεύτριαν, τοῦ προσέφερε τὴν ἀδελφήν του, ἡ ὄποιας εἶχε μιὰς ώραίς ἐλήξει τὸ λακυρό της, ἡ ὄποιας ἐψιθυρίζετο πῶς ἦτο τεχνητή.

Ἐγὼ ἔκαμε ἔνα περίπατον καὶ ἔζητησα ἔνα παγωτό.

Τριγύρω μου ἐσχηματίσθη εύρυτατος κύκλος καὶ ἤρχισε μιὰ συνδιάλεξις, τῆς ὄποιας τὸ κακίμενον λιθανωτόν, ἀπευθύνετο πρὸς ἐμέ.

Ἡλθε καὶ τὸ «χρυσωρυχείον» μὲ τὴν τάμα του καὶ ἔχαιρέτισε μελαγχολικῶς.

Οταν μετέβημεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ καὶ ἡ μουσικὴ ἤρχισε τὸ προανάκρουσμα, ὁ λέων αὐτὸς ὁ ἀσυγκίνητος, ἥλθε δειλὸς καὶ συνεσταλμένος, νὰ μου ὑπενθυμίσῃ τὴν ὑπόσχεσίν μου.

Θέλεις περισσότερα; εἰς ἐκεῖνον τὸν εύτυχισμένον τετράχορον, εἴπαμε τόσα πολλὰ ὅστε.... δὲν μᾶς ἔμενεν ἀλλο ἀπὸ τὸν παπᾶ καὶ τὰ στεφάνια.

Δεν ἦτο ὅμως «χρυσωρυχεῖον» ὁ Νικόλαος, ἦτο δηλ. ἀληθινὸν χρυσωρυχεῖον ἀρετῶν καὶ καλῶν αἰσθημάτων, ἀλλὰ πλούσιος δὲν ἦτο.

Εἶμαι ὅμως εὐτυχῆς μὲ τὸν Νίκο μου, μ' ἔγαπῃ, τὸν ἀγαπῶ καὶ εἴμεθι ἔνα ἀπὸ τὰ ἄλγα εὐτυχισμένα ἀνδρόγυνα.

Τώρα, αὐτὰ σοῦ τὰ ἔγραψε διά νὰ προσπεριήσῃς νὰ ὡφεληθῇς, ἀπὸ τὴν πρακτικὴν διασκαλίαν των, ἀν ὅμως σοῦ φανοῦν, μέσα χνέρα καὶ ταπεινωτικά, πταίεις σύ.

Νομίζεις ὅτι καὶ οἱ ἄνδρες δὲν παιζούν τέτοια παιγνίδια; *Α... αὐτοί, ἔμα χρυφοδιαλέξουν καρμίλιν κυρίων «χρυσωρυχεῖον» ἀμέσως μὲ σπάνιον διὰ τὸ φύλον των τέχνην, παιζούν τεμάχια κωμῳδίαν καὶ δραμάτων, μὲ τόσην τελειότητα, τόσα ἀνέκδοτα διηγοῦνται μονομαχιῶν καὶ ἑρωτικῶν θριάμβων, ὥστε πολλάκις κατακτῶσιν, μὲ τοιούτους ἀκροβολισμούς τὸ πολιορκούμενον ἐπιτελεῖον· ἀν δὲ τὸ φυλάττουν Κέρθεροι δηλ. γονεῖς καὶ λοιποί, καταφέγουν εἰς μέσα βίσια καὶ ἀληθῶς χνέρα—έκ τῶν ὅποιων ἐν εἶναι καὶ εἰς ἥμᾶς γνωστόν· ἡ ἀπαγγῆ.

“Ωστε βλέπεις, ὅτι μακάριοι οἱ ἀπατῶντες! ἀφισε τὰς γεροντικὰς ιδέας σου καὶ ἀς σὲ παρασύρη ἐν φαιδρὸν ρεῦμα, τὸ ὅποιον παρασύρει τόσους καὶ τόσους... Λοιπόν...

Χά, χά, χά, χά, χά.

Φαντάσου ἡ προσπεριήσον νὰ φαντασθῇς, τίνος εἰρωνικὸν προσωπάκι ἀνεκάλυψα πίσω ἀπὸ τὸν ὄμβο μου, νὰ διαβάζῃ αὐτὰς τὰς ἐμπιστευτικὰς γραμμάς... Ὁ Νίκος διάβασε ὅλες τὰς κατορθώματας τῆς Λιλῆς του, ἐκεῖνος τώρα ἐννοεῖ νὰ βάλῃ ὑποσκειώσεις καὶ νὰ προσθέσῃ θαυμαστικά, διαμφισθητοῦντα τὴν αὐθεντικότητα τῆς διηγήσεώς μου. Διὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῶ ἐφίλησα τρεῖς φοραῖς τὰ μικτάκια του, καὶ τὸν ἔβαλα νὰ ὑπογράψῃ αὐτὸς τὸ γράμμα, διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ κανεὶς, ὁ ὄποιος νὰ εἴπῃ ὅτι ἐμεγάλωσε τὴν τέχνην μου. Εἶναι ἡ ἀληθεία, ὅτι ὁ Νίκος μου τὴν τέχνην μου τὴν ὠνόμασε καλλιτεχνίχνην, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν γραμμῶν αὐτῶν κ' ἔγώ τὸν ἐτιμώρησα μὲ ἔνα νέον φίλημα.

Σὲ γλυκοφιλῶ ὅχι σὲ γλυκοφιλοῦμεν (ἔτση τὸ θέλει ὁ κύριος Νίκος).

· Η Εὔλαλία σου.

δ, τι πιστὸν

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

«ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΕΠΕΧΩΝ»

Παρά τισιν ἀρχιερατικαῖς ὑπογραφαῖς συγγριωδῶν γραμμάτων ἐκδεδομένων κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας ἀπαντᾷ ἡ παράδοξος προσθήκη «Καὶ τὸν τόπον ἐπέχων»· οὕτως ἐν ἐπιστολῇ τοῦ Πατριάρχου Ἰωάνναρχου βέλτιον εἰπεῖν ἐν συνοδικῷ γράμματι ἀπολυθέντι τῷ 1561 εἰς Ἰωάννην Δοῦκα τῆς Μοσχοβίας μητροπολίτης Εὐρίπου ὑπογράψει «ὅ ταπεινὸς μητροπολίτης Εὐρίπου Ἰωάνναρχος καὶ τὸν τόπον ἐπέχων τοῦ Κυζίκου» (Βιζαντινογραστικὴ Ἀγάλεκτα).· Εν γράμματι ἀπολυθέντι